

Situs.

Soli qualitas.

Animalium va-
rietates.Imperium ma-
iorum.

Præ-

Lacus.

Flumina.

Maris commo-
ditates.

Mora.

Est enim regio silvis saltibusque frequentissima. Nec desunt qui a Cavo lapide etymon vocis advocent, quod Duces Holsatiae, Comites a Cavo lapide prius dicti sint. Terminos habet ab Ortu Bilenam fluvium; ab Occasu Storam, ab Austro Albim: a Septentrione vero Eideram. Regio ipsa nemorosa ac saltibus occupata, unde lignorum affatim, ut plus illis lignorum pereat, quam Frisiis suppetere possit, cum nihilominus focos largissime instruant ipsi. Verum cum silvarum apud eos finis non sit, Quercus tamen vix gignit robustas, sed Fagis plena omnia, quarum fructu Porci saginantur, majori quam dici queat numero. Ager plerumque singulis trienniis, mutatis vicibus, piscationem uberem, ac frugū divitem præbet messem. Tribus enim annis colitur, feritur, metiturque arvum, tribus deinde annis stagna admittuntur, ut pisces depascantur gramina ac pinguis quædam educatur maceries, agrum fertilem reddens. Vineta non fert, nec Oliveta hic locus. Ferarum frequens est venatio. Equorumque magnum hæc regio producit numerum. *Holsatia* divisa est in partes quatuor in *Dithmarsiam*, *Holsatiam*, *Stormariam* & *VVagriam*. Hæ fuerunt olim Comitatus & postea a Friderico Imperatore tertio, Christierno primo id petente, erecti sunt in Ducatum, qui jam Sacro Romano Imperio 40 equites ac 80 pedites alere teneretur. *Dithmarsia* autem primo in libertate constituta fuerat per aliquot centum annos, quæ etiam a Friderico Imperatore, Christierno primo in feudum concessa, tamen eo tempore nondum subacta fuit. Filii quidem ipsius Rex Ioannes & Dux Fridericus anno Domini 1500 expeditionem in illam susceperunt, sed istorum exercitu fuso libertatem suam *Dithmarsii* defenderunt, donec tandem a nepotibus Christierni I, Duce Ioanne & Adolpho, ac Friderico II, Rege Daniæ sunt victi ac superati anno Domini 1519. In *Holsatia* urbes hæ. *Segebergæ* in *VVagria* *Holsatiæ* regione, quarto a Lubeca milliari. *Frederiksborg* situ lociq; natura, navigationeq; præstans opidū: *Stora* cingitur pilcoso & navigabili flumine, quod in intima *Holsatia* ortū, aliquot Opida & nobilem illam *Ranzovianam* domū *Bredébergam* alluit, posteaq; se in *Albim* exonerat. *Chiloniū* vulgo *Kile* vetus est Opidum, Portumq; habet capacem, in quem ex Germania, Livonia, Dania, & Suecia magno *Holsatorum* quæstus merces deferuntur. Sunt in eodem *Holsatiæ* tractu *Crempa* & *Reinholdsburgum*: illi nomen est a fluvio præterlabente, huic a conditore. Sunt & *Meldorpiæ*, *Heininckste* & *Tellinckste* in *Dithmarsia*, & *Stormariæ* Metropolis *Hamburgum* Emporium nobile ad *Albim*, quod post multas calamitates bellicas a Carolo restauratum est, & tempore Henrici IV Imperatoris muris cingi, portisque tribus & turribus duodecim ornari cepit. In hac urbe vixit sepultusque est Albertus Crantzius, Historicus neque indilertus, neque mendax. Paludibus frequens regio, in primis vero *Dithmarsia*, quæ paludum beneficio innixa semper obsequium Daniæ Regum respuit, superioribus annis jugum admittere coacta. Fluviorum qui hanc regionem irrigant, nominatissimus est *Egidori* vel *Eidera*; sunt & alii, quorum plerique rivuli potius quam iusti fluvii dicendi. Ceterum mare Balticum, qua parte *Holsariam* & *Slesvicum* Ducatus alluit certos habet & jucundos sinus, Isthmos Græci nuncupant, in quos magno accolarum commodo erumpit, & totos negotiatoribus navibusque marinis fluctibus defatigatis præbet recessus. Piscatum etiam uberem & maximæ Salmonum alicubi subministrat. Regio plana est, quæ